

Vappupuhe 2017

Hyvät ystävät!

Vappu on **kansainvälinen työväen juhlapäivä**. Vapun juhlimisen juuret ovat työläisten olojen ja oikeuksien parantamisessa. Siksi me marssimme ja pidämme poliittisia puheita.

Jo niinkin aikaisin kuin vuonna 1896 järjestettiin Helsingissä lippuairueita, joissa uuden suunnan symbolina oli punainen väri. Työväki ei enää halunnut nöyrästi hattu kourassa saada itselleen parempia työoloja ja työelämän oikeuksia vaan he siirtyivät kovempiin vaatimuksiin.

Työnantajat yrittivät kuitenkin kaikin keinoin estää työläisiä järjestäytymästä. NÄLKÄ oli tehokkain lakonmurtaja ja ammattiosastoon kuulumisesta rangaistiin palkkoja alentamalla.

Ammattiyhdistysliikkeen oli vaikea taistella silloista järjestelmää vastaan.

Kuulostaako tutulta?

Juha Sipilän hallituksen työnjälkeä olemme saaneet ihmetellen seurata. Niin kova hinku on purkaa hyvinvointivaltiota ja kurittaa työtätekevää lähinnä pienipalkkaista kansanosaa.

Oikeisto ei ole antanut meille mitään lahjaksi, puhutaan sitten ilmaisesta peruskoulusta tai eläkejärjestelmästä tai terveydenhuoltojärjestelmästä, jota ollaan nopealla aikataululla muuttamassa radikaalisti. Sote-uudistus on määrä tulla voimaan vuoden 2019 alussa. Pelkästään Varsinais-Suomen alueella sote tulee muuttamaan 21 000 työntekijän palkanmaksajan.

Kuntasektori onkin maamme suurin työllistäjä, palkansaajia n 420 000.

Vuonna 1917 Suomi oli vahvasti luokkayhteiskunta. Sosiaaliset erot olivat valtavat. Sodan jälkeen ryhdyttiin kehittämään lastensuojelua ja terveydenhoitoa. Lapsille annettiin 1 rokote, nyt rokoteohjelmassa on 7 rokotetta. Neuvolajärjestelmämme saa kansainvälistä huomiota. Saamme kehuja lapsen ja perheen kokonaisvaltaisesta hoitamisesta. Eliajanodote oli ennen alle 50 vuotta kun se tänään on 81 vuotta. Imeväiskuolleisuus onkin tänä päivänä Suomessa maailman alhaisimpia.

”Neurolatyöntekijät pelkäävät, että valinnanvapaus romuttaa kaiken sen, miksi järjestelmä toimii: jatkuvuuden ja pitkät hoitosuhteet.

Monessa kunnassa äitiys- ja lastenneurolat on yhdistetty, koska siten sama hoitosuhde jatkuu vielä lapsen saamisen jälkeenkkin. Tämä luo luottamusta.”

”Kunpa hallitus kuuntelisi alan ammattilaisia, eikä tekisi päätöksiä pelkästään poliittisin perustein.”

Tätä hienoa järjestelmää nykyinen hallitus on viemässä markkinoiden pyhälle alttarille, jossa vain raha puhuu.

Lainaan kansanedustaja Tuula Haataista, hän on sanonut;

Hallitus on unohtanut uudistuksessa ihmisen, ja tilalle on tullut yksityisten terveysjättien eduista huolehtiminen.

Hyvät ystävät!

Työväenliikkeen arvot eivät ole menneisyyttä vaan entistä ajankohtaisempia tässä ajassa, joka suosii rahan ja eliitin valtaa. Rikkain prosentti omistaa jo yli puolet maailman varallisuudesta.

Rahalla saa valtaa.

Mistä kaikki oikein sai alkunsa? Mikä oli se kipinä, joka sytytti sodan, jonka seurauksia olemme tänään, tässä ja nyt kunnioittamassa ja muistelemassa.?

Vuoden 1905 suurlakko ja siitä johtuneet mellakat, ensimmäinen maailmansota ja venäläiset sotajoukot Suomessa, Venäjän tsaarin kukistuminen ja siitä seuranneet levottomuudet myös Suomen puolella, suurlakko 1917 jne, jne. Syitä oli monia, jotka johtivat sisällissotaan, luokkasotaan., kansalaissotaan, veljessotaan, vapaussotaan.....

Lähes sata vuotta sitten sota hajotti ja vaurioitti suomalaista yhteiskuntaa vakavasti. Sota pirstoi myös suomalaisen työväenliikkeen. Tuhansia puolueen jäseniä ja kannattajia kuoli taisteluissa, teloituksissa ja vankileireillä, osan paetessa kommunistiselle Venäjälle.

Olisitko sinä niin urhea, että antaisit henkesi yhteisen määränpään hyväksi? Olisiko sinulla niin paljon rohkeutta, että nousisit aseineen taistelemaan yhteiskunnan muuttamisen puolesta?

”Suomessa viranomaiset suhtautuivat epäluuloisesti rahvaan opettamiseen peläten tiedon lisäävän yhteiskunnallista valvutuneisuutta ja tätä kautta levottomuuksia. Papisto halusi myös pitää itsellään opetustyön, sillä se pelkäsi kansan vieroittuvan työnteosta ja kristillisestä maailmankuvasta.”

Lukeminen ei kuulunut työväen harrastuksiin. Perheen varallisuus määritteli sivistyksen tason, köyhillä ei ollut varaa käydä kouluja. Suomeen saatiinkin oppivelvollisuus 1921 viimeisimpinä Euroopan maiden joukossa. Noin 70 % 15-vuotiaista oli luku- ja kirjoitustaitoisia.

Sata vuotta sitten otettiin ne kovimmat keinot käyttöön, muita keinoja ei ollut käytettävissä.

Vuonna 1918 toukokuun 13 päivä Somerolta koottiin pariin kymmentä vankia. Koko päivän kestäneen marssin jälkeen heidät ammuttiin Halikon Märynummella.

Tänään muistelemme ja kunnioitamme surmattujen tovereidemme muistoa ja niitä uhrauksia, joita he tekivät.

Sata vuotta sitten heillä ei ollut paljon hävittävää, mutta sitäkin enemmän voitettavaa.

Kiitos.

Vappujuhla Kosken Työväentalolla klo 14, tervetuloa!